

d'un romànic SORI(CE) CAECU format amb SORICEM, sinònim de MUREM: que, per tant, també estaria relacionat amb *xoriguer* i amb *murjac*, però de més lluny, i amb caràcter més independent.

¹ També Levy vacilla (PSW VII, 827), però aporta tres exs. indiscutibles de *la soritz* en els grans trobadors Guilhem de Peitieu, Dalfí d'Alvernhe i Daudè de Pradas, i cap d'acceptable del masculí, car creu trobar-lo només en Marcabré i G. de S. Leidier, i en tots dos el metre admet *la*, que és la variant d'altres manuscrits.

Xorimell (AlcM), s'hi barregen els mots parònims de sentit anàleg *ploramiques*, *xerramec* i *fotim(ell)*.

Xorimpampa «manera de tallar els cabells, curts de darrere i llargs de davant» (Urgell, Segarra); la forma que m'és coneguda és **xurrimpàmpol* m. [Bna. 1911], i més que «manera ---» és el nom concret d'una espècie de serrell de cabells però que en lloc de caure sobre el front es manté erecte al damunt. En la rondalística del Princ. En *Riquet del Xurrimpàmpol* (Rondallaire Català de Bertran i Bros; i *La Rondalla del Dijous*) és l'adaptació catalana del *Riquet de la Houppe* francès (Perrault etc.), on fr. *houppe* té el mateix sentit; com que *pampa* és la forma urgellesa de PAMPINUS 'pàmpol', és plausible veure-hi un cpt. *serrell-pàmpol* > *serriçpàmpol* (e > i per la l), *sirrempà* > *xirromp* (x- per la i, o per la m) i metàtesi *xorrimp*-. Trobo nota de 1957, que jo també havia sentit algun cop *xurripàmpol* per al monyet o serrell erecte. La intervenció de 'pàmpol' en el nom del pentinat (i, viceversa, el sentit figurat) s'explica, encara més, pel *suc de pàmpol*, nom metafòric del vi.

En efecte, figuradament, al P. Val. diuen *çurripample*, *çurripampli*, «aplicado al vino por los aficionados a beberle», i *çurripamplejar* que diuen aquests per «beber vino» (Escrig, s. v. *ju*-.). Altrament una forma semblant s'ha usat molt lluny a l'Oest: a Mèxic *churripampli*, nom propi, adj. aplicat a persones, i nom d'un ball (Galczabalçeta, *Dicc. de Mexicanismos*); i deu ser en aquest sentit que ha estat basc (> mex.), i usat per l'escriptor guipuscoà Izueta (1767-1845): veg. l'article «Izt.», la poesia vasca i el *churripampli*», en la revista *Lecaroz* II, tom 2, vol. 2, 31-41; i cf. Mitxelena, *Literatura Vasca*, 177.

La forma del mot basc indica, però, que no serà euskèric, sinó manlleu del romànic pirinenc, i en definitiva pot mantenir-se essencialment aquella etim., car no és rar que danses típiques prenguin nom d'un vestit o pentinat tradicional (és el cas del basquisme ZORONGO); però més que d'un manlleu del cat., pot venir d'algun parlar romano-bascode dels Pirineus centrals. I llavors en lloc de *serrell* podria haver-hi un bascode *ixirru*, del ll. CIRRUM, del qual és diminutiu el nostre *serrell*.

Xorinar (AlcM) és mot it. *sciornare* (mai cat. encara que en un text cat. de Sardenya) *Xorip*, V. *xerip* (XIRIPA) *Xoris*, *xorisser*, V. *xoriço* + *Xorjons*, V. *ceribions* *Xorlit*, *xorlo*, V. *xurla* *Xormar*, *xor-*

mera, V. *xumar* + *Xormollar*, V. *xurma* *Xornera* (DAg.) per *xormera* *Xoro* 'taimado' és eufemisme per 'lladre', V. *xorar* *Xoroi*, V. *soroll*; adj. V. *eixorellar* i *xiroi* *Xoroïador*, *xoroïana*, V. *eixorellar* (ORELLA) *Xoroïar*, *xoroïera*, V. *eixorellar* i *sodegar*

Xoroïo, V. *ceribions*; i *sorigon* PV AranGc. on preciso els fets aranesos i gc.; en relació amb bc. *ziri* (II, 679b11), ategir bc. *surlo* «champignon» (Zaraitze), que es diu *onyo* a l'Aezkoa (FUNGUS), mentre que l'anomenat *churlo* en aquesta vall es diu *anyo* a Zaraitze (Bonaparte, BSVAP XIV, 21.634, 637) *Xorovia*, V. *xirivia* + *Xorovines*, *cireres* -, V. *querubi* (tanmateix cf. també *xeruga* 'bajoca' i *xirivia*) *Xorovit*, *xorovito*, *xorovita*, V. *xibeca* *Xorquedat*, *xorquesa*; *xorquia*, V. *eixorc* *Xorra* 'nyonya', V. *xurro* *Xorrac*, *xorracar*, *xorraquet*, V. *xerrac* (SERRA) *Xorrada*, *-rrador*, *-rradura*, V. *xorro* *Xorranc*, V. *sorra*

XORRAR, 'rajar líquid', val., com el cast. *chorrear* i CHORRO 'raig', onomatopeia de la caiguda de l'aigua: mot només modern, i que només s'ha afermat en el P. Val., sota la influència del castellà. □ 1.ª doc.: 1764, Carles Ros.

Entendrem *çoràr* per més que Ros, amb la seva grafia d'apitxat ultracorregit, escriví: «*çorrar*: chorrear: caer la cosa líquida continuamente, o derramarse poco a poco» (Dicc. de 1764, p. 296); i abreujant la definició, Sanelo (150v^o), Escrig etc. No tots els valencians hi estan d'acord: J. G. M. m'escrivia el 1956 posant *xorro* i *xorrrar* junts, com a «poc genuïns en val.»; però hi ha majoria a favor del sentiment que el verb *xorrrar* és valencià correcte: un escriptor tan savi i reflexiu com Sánchez Gozalvo ha escrit frases com «amb les aigües que refregaven els vessants i *xorraven* pels barranquissos cap avall» (*Bolanger de Dimonis*, 1931, 45). «--- Teulá. A Mitj hora d'eixa vila, y en la baixada del camí de Morayra, se veu --- una ermiteta ---, que té --- un quadret de taulellet, representant a Sen VicentF.; dins, --- un canyo de pedra, caent aygua de gota en gota ---: tal és l'edifici de la --- Font Santa, la qual aygua diu que sempre *chòrra* lo mateix, y té virtut contra les enfermetats, com a benefida per --- Sen Vicent ---» [també me l'ensenyaren: ambient de dos o tres segles?]; «Confrides --- gent --- afectada a visitar les tendes, per vóre-lo [el vi] *chorrrar*, y alçar el colse, --- perque mosquits de bodega en tots los pòbles n'hi-an», MGadea (*T. del Xè* I, 283, 268).

L'ús arrelat d'aquest verb es troba de cap a cap del País, començant ja a l'Ebre (tort. *xorrà* 'rajar', BDC III, 114). Borràs i Jarque recollia, a Càlig, la dita proverbial «D'aon no n'hi ha, no 'n pot *xorrà*» (BSCC XIV, 90). Des de la ratlla mateixa del Princ. jo anotava frases així: «l'aigua que *çoràbe* del xumador del cingle» Bel, «un ullalet que va *çorán*» Rossell (1961); parlant d'una mina d'aigua: «mentres *çoráva* el Pouet de la Monja podiem regar aquell hort, però ara ---», Benidoleig (1963). En el subst., no tinc nota d'haver-ho sentit més que amb *o* tancada, en el present del verb, encara més sovint *ó*, com ja hem notat en MGadea; «A Serra pertot *çóra* l'áiua» Nàquera (1962). Tan-